

Hoofdpijnenverslag van de internetconsultatie

Implementatieverslag Verdrag van Aarhus

Openbare internetconsultatie van 13 april tot en met 11 mei 2018

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bereidt een update van het nationaal implementatierapport over het Verdrag van Aarhus voor. Dit rapport geeft weer hoe de diverse verdragsartikelen in nationale regelgeving zijn omgezet. Ook wordt praktische informatie over de uitvoering gegeven. Het conceptrapport is ter publieke consultatie aangeboden in de periode van 13 april t/m 11 mei 2018.

Het Verdrag van Aarhus is in 1998 gesloten in het kader van de United Nations Economic Commission for Europe (UNECE). Zowel de Lidstaten als de Europese Unie zijn partij. Het verdrag betreft burgerrechten op het terrein van milieu en kent drie pijlers:

1. Toegang tot milieu-informatie,
2. Inspraak in de besluitvorming,
3. Toegang tot de rechter in milieuaangelegenheden.

In het kader van het Verdrag van Aarhus zijn de verdragspartijen verplicht om per verslagperiode een nationaal implementatierapport in te dienen. Het rapport dient aan te geven hoe de diverse verdragsartikelen in de nationale regelgeving zijn omgezet. Ook kan praktische informatie over de uitvoering verschaft worden.

Eens per drie jaar wordt een update van het rapport gemaakt. Hierbij dient de tekst van het vorige rapport als basis, welke aangepast moet worden om het dan geldende juridische stelsel te beschrijven. Het rapport is een aanbouwdocument, waarin de wijzigingen ten opzichte van de vorige verslagperiode zichtbaar worden gemaakt.

Het voorliggende rapport bestrijkt de periode 1 januari 2014 tot 1 september 2017. In deze periode hebben zich geen belangrijke wijzigingen in de implementatieregelgeving voorgedaan. Het rapport gaat inhoudelijk niet in op de Omgevingswet, omdat deze nog niet in werking is getreden. Dit zal eerst bij de volgende rapportage aan de orde zijn.

De rapportage bevat een overzicht van de stand van de implementatieregelgeving van het Verdrag van Aarhus met aanpassingen daarop in de periode 2014-2017, aangevuld met praktijkvoorbeelden. De consultatie biedt de mogelijkheid om aan te geven of het concept-rapport aanvulling of correctie behoeft, zodat een duidelijk beeld van de implementatie van het Verdrag van Aarhus in Nederland wordt gegeven.

De internetconsultatie

Bij de consultatie kon het gehele implementatierapport worden betrokken.

Specifiek kon worden gereageerd door:

- mogelijke feitelijke onjuistheden te benoemen;
- belangrijke aanvullingen te doen;
- praktische voorbeelden te geven.

Er zijn drie openbare reacties (van samenwerkingsverbanden) van particulieren binnengekomen. De participanten zijn: Universeel burgerinitiatief "de Groningers", de Vrouwenpartij en de NLVOW. De reactie van de NLVOW is overigens gelijklopend aan de reactie van deze organisatie destijds op het concept-Uitvoeringsverslag 2013. Hieronder volgt een hoofdpijnenverslag van de belangrijkste reacties.

Algemeen

De NLVOW stelt dat het conceptrapport eenzijdig de nadruk legt op de implementatie van de bepalingen van het Verdrag in nationale wet- en regelgeving, en dat praktische informatie over de uitvoering beperkt is of zelfs geheel ontbreekt.

De Vrouwenpartij stelt vragen over diverse onderwerpen. Zo vraagt deze participant zich onder meer af:

- Of burgers, organisaties en professionals zich binnen het koninkrijk der Nederlanden op dit verdrag kunnen beroepen daar volgens deze participant toetsing voor rechters in Nederland aan wetten en verdragen verboden is;
- Hoeveel zekerheid de burger heeft dat dit verdrag bij schending aangesproken kan worden in Nederland zonder dat men naar het EHRM moet gaan;

Hieronder volgen paragraafsgewijze opmerkingen van de verschillende participanten.

Paragraaf 2

De NLVOW en "De Groningers" vragen zich af waarom besloten is het Verdrag alleen van toepassing te verklaren op het Europese deel van het Koninkrijk.

Paragraaf 5

De NLVOW is van mening dat het passend zou zijn in de paragrafen over artikel 5 ook het tegengeluid te laten horen dat de Nationale Ombudsman heeft vastgesteld dat voor windenergie de overheid eenzijdige informatie naar buiten bracht.

"De Groningers" geeft aan meer informatie te willen hebben over de in het Verslag onder meer genoemde "groenboeken", "witboeken" en "internetconsultaties" van de Europese Commissie.

Paragraaf 8

De NLVOW wijst op de passages waarin uitvoerig wordt ingegaan op de moeilijkheden die de Nederlandse wetgever heeft ondervonden bij het redigeren van uitvoeringswetgeving, en vraagt zich af wat het belang ervan is om deze te benoemen in een internationaal forum.

Paragraaf 9

"De Groningers" geeft aan het oneens te zijn met de uitspraak dat zo'n 98% van de Nederlandse huishoudens directe toegang heeft tot internet, en stelt dat naar zijn mening een groot deel van de Nederlanders nog nauwelijks met internet werkt.

Paragraaf 11

"De Groningers" stelt met betrekking tot de clause over de Wet Natuurbescherming dat er gemakkelijk door de uitvoerende macht ontheffing wordt verleend.

Paragraaf 15

"De Groningers" is van mening dat het betrokken publiek (in Nederland: "een ieder") nog niet voldoende wordt geïnformeerd om meer effectief te participeren in de besluitvormingsprocedures.

Paragraaf 28

De NLVOW is van mening dat het passend zou zijn te erkennen dat de Crisis- en Herstelwet de mogelijkheden van beroep op de rechter heeft ingeperkt.

Paragraaf 29

"De Groningers" refereert aan de clause waarin wordt gesteld dat het in Nederland gehanteerde stelsel wel degelijk een adequate rechtstoegang conform het Verdrag van Aarhus bevat, en geeft aan van mening te zijn dat het in Nederland gehanteerde stelsel een aantal gebreken vertoont.